

15. ILEŠIČEVI DNEVI - VREDNOTE PROSTORA IN GEOGRAFSKO IZOBRAŽEVANJE - Ljubljana, 21. – 22. september 2007

Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je v času od 21. do 22. septembra 2007 organiziral 15. Ilešičeve dneve, tradicionalno bionalno obliko strokovnega spopolnjevanja učiteljev geografije, ki jih v spomin na akademika Svetozarja Ilešiča in v čast njegovemu delu v sodelovanju z ostalimi slovenskimi geografi prirejamo vsaki dve leti. Kot prejšnja leta je tudi program zadnjih Ilešičevih dnevov vključeval tako novosti v stroki oziroma aktualne strokovne probleme in vsebine, kot tudi didaktične novosti pri pouku geografije v osnovni in srednji šoli.

Vodilna tema so bile vrednote prostora in geografsko izobraževanje, kajti predstaviti smo želeli pomen geografskega izobraževanja za razvoj in doseganje ciljev trajnostnega razvoja, pri čemer smo izhajali iz vrednot kot integralnega dela izobraževanja. V sodobnem svetu se izkazuje potreba po iskanju novih poti za izobraževanje o vsebinah, ki se nanašajo na prostor, v katerem živimo. Naloga šole je, da ne samo uči o vrednotah, temveč da jih sprejema kot živ organizem, ki v različnih soodvisnostih različno reagira, ter da je obenem z ustrežno mero kritičnega odmika odprta do njihove raznolikosti in večplastnosti. Le na tak način bomo vzgojili in izobrazili posameznika, ki bo usposobljen za življenje, delo in odločanje v sodobni družbi. Program se je osredotočil predvsem na didaktično preoblikovanje in vključevanje novosti s področja vrednot prostora in trajnostnega razvoja v vzgojno-izobraževalni proces.

Glavne teme prvega dneva srečanja so se tako v prvi vrsti nanašale na vrednotenje geografskega okolja in okoljsko etiko, vrednote prostora v načrtovanju, pomen lokalnih naravnih zanimivosti za prostorsko načrtovanje in osnovnošolsko izobraževanje na nivoju občine, na vrednote prostora v procesu izobraževanja, na učenje geografije na prostem, razvijanje veščin učencev in dijakov skozi izobraževanje o vrednotah prostora in trajnostnem razvoju, govorili smo o zavarovanih območjih kot vrednoti prostora in aktualizaciji učnih vsebin z vidika vrednot prostora ter o vrednotenju učnega načrta za geografijo v splošni gimnaziji z vidika geografske znanosti. Predavatelji so svoje tematike predstavljali tako s strokovnega vidika kot z vidika njihove povezanosti z vzgojno-izobraževalnimi cilji slovenske šolske geografije, kajti pri vključevanju vsebin o vrednotah prostora bi morala imeti geografija kot šolski predmet eno ključnih vlog. V drugem delu prvega dne so predavatelji govorili o biotski raznovrstnosti Slovenije kot potencialu države ter predstavili prikaz naravne vegetacije Slovenije, prilagojen različnim stopnjam izobraževanja, nato pa so se udeleženci v delavnici aktivno seznanili z GPS kot geografovim orodjem in »igračo«.

Lansko leto smo 8. junija zabeležili 100. obletnico rojstva akademika profesorja doktorja Svetozarja Ilešiča. Dr. Ilešič je bil na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani vrsto let profesor različnih predmetov (Uvod v geografijo, Zgodovina geografije, Antropogeografija, Fitogeografija, Pedogeografija, Hidrogeografija, Regionalna geografija Amerike, Azije, Afrike in Slovenije), opravljal pa je tudi številne pomembne funkcije znotraj geografske stroke (tako je med drugim upravljal tudi Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Inštitut za raziskovanje krasa, Geografsko društvo Slovenije in bil celo predsednik jugoslovanskega Komiteja za geografijo). Zaradi pomembnega doprinosa h geografski znanosti je bil večkrat tudi odlikovan; leta 1951 je prejel Prešernovo nagrado, leta 1977

Kidričevo nagrado in leta 1980 najvišje jugoslovansko priznanje, nagrado AVNOJ.

Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je zato v okviru 15. Ilešičevih dnevov pripravil razstavo, posvečeno akademiku Ilešiču. Razstava je bila poleg orisa njegovega življenja in dela obogatena tudi s številnimi fotografijami ter priznanji in diplomami, ki jih je tekom svojega delovanja prejel dr. Ilešič. Ob tej priliki bi se radi še enkrat iskreno zahvalili ženi dr. Ilešiča, gospe Meti Ilešič, ki nam je za potrebe razstave gostoljubno odstopila priznanja in diplome in nam bila pri pripravi razstave v veliko pomoč.

Prvi dan strokovnega srečanja se je tako zaključil s svečano otvoritvijo razstave ob 100-letnici rojstva akademika profesorja Svetozarja Ilešiča ter podelitvijo priznanj Zveze geografskih društev Slovenije in Društva učiteljev geografije Slovenije.

Udeleženci so naslednji dan, po predavanjih na temo uporabe kartografskega gradiva pri evidentiranju vrednot prostora ter predstavljenih primerih vaj iz urejanja prostora in razvoja z njim povezanih veščin, na delavnici in med terenskim delom na temo prepoznavanja vrednost prostora na terenu iskali odgovore na mnoga vprašanja, ki se porajajo ob zgoraj omenjenih vsebinah, idejah, zamislih in dejstvih. Pri udejanjanju le teh so ključnega pomena hiter in efektiven pretok informacij, boljša organiziranost in povezanost učiteljev geografije, stiki med državami (izmenjave, osebni stiki in izmenjava materialov), vertikalni pretok informacij med institucijami ter izogibanje samozadostnosti.

Čeprav se Ilešičevi dnevi soočajo s podobnimi problemi kot ostala strokovna srečanja in izobraževanja, namenjena učiteljev, je organizator prepričan, da smo tudi letos zadostili kriterijem kvalitete kot so aktualnost izbrane tematike o vrednotah prostora, kvalitetni predavatelji, uporaba različnih pristopov, oblik in metod dela ter predstavitev številnih možnosti vključevanja vsebin srečanja v pouk geografije tako v osnovnih kot srednjih šolah. V prid temu govorijo tudi pozitiven odziv in ocene udeležencev srečanja. Kljub vsemu pa se ne moremo izogniti vprašanju, kako dolgo bo organizator v danih razmerah še pripravljen vztrajati.

Tatjana Resnik Planinc, Mojca Ilc